

Aan: Commissie Werk en Inkomen,
Onderwijs, Schuldhulpverlening,
Armoedebestrijding en NPRZ
(WIOSSAN)

Betreft: Voorjaarsnota en 1^e herziening
2023

1. Doel van de bespreking

De voorjaarsnota 2023 en de 1^e herziening 2023 staan ter advisering op de agenda.

2. Voorgeschiedenis

De begroting 2023 is vastgesteld in de raad van 8 en 10 november 2022.

Op 13 juni bent u in een [technische sessie](#) voorbereid op de voorjaarsnota en op 21 juni was er een [inspreekmoment](#) waarbij door diverse sprekers is ingesproken over het armoedebeleid.

3. Te bespreken stukken

- [Concept Voorjaarsnota en 1e herziening 2023](#)
- Raadsvoorstel Voorjaarsnota 2023 en eerste Herziening 2023 [23bb003806](#)
- Raadsvoorstel Vaststelling wijkplannen [23bb003810](#)
- Beantwoording technische vragen voorjaarsnota ([23bb004381](#))

Daarbij betrekken:

- Collegebrief over aanpak effecten energiekosten [23bb003367](#)
- Monitor Werk & Inkomen 1^e tertaal [23bb004051](#)

Aanvullend op deze annotatie vindt u een leeswijzer waarin aangegeven wordt waar u de informatie over de voor WIOSSAN relevante beleidsvelden kunt vinden.

4. Aandachtspunten

De commissie wordt gevraagd de gemeenteraad te adviseren over

- 1^e herziening 2023,
- de concept Voorjaarsnota,
- het Investeringsvoorstel 2023 (punt 6 in het raadsvoorstel)
- de doel wijziging voor drie bestemmingsreserves. (punt 7 in het raadsvoorstel)
- wijkplannen

De 1^e herziening kijkt terug op de eerste vier maanden van 2023 en vooruit naar het restant van 2023. De concept-Voorjaarsnota kijkt naar 2024 en verder.

U bespreekt de voorjaarsnota met de wethouders Yigit, Achbar, Kasmi en Versnel. Omdat de verwachting is dat over Onderwijs het minste vragen zijn is het voorstel dit programma als eerste te bespreken.

Algemeen

In de [verordening financiën 2021](#) artikel 3 lid 6 is vastgelegd wat er in ieder geval in de voorjaarsnota moet staan.

Het college stelt voor de komende vier jaar 150 miljoen te besparen op organisatiekosten. Onduidelijk is nog wat dit betekent voor de uitvoerbaarheid van de in de voorjaarsnota gepresenteerde plannen op de beleidsterreinen van deze commissie.

Wat betreft de collegetargets stelt het college dat het wacht met aanpassen van het definitieboekje op besluitvorming van uw raad over het rekenkamer [rapport 'Targets tellen'](#). Dit terwijl de raad met behandeling nog wacht op verheldering op een aantal door de rekenkamer aangedragen punten (zie ook hieronder).

De wijkplannen vindt u op de website van de voorjaarsnota vanaf webpagina 229 en de activiteiten uit het jaarplan samengevat als bijlage bij het raadsvoorstel over de vaststelling van de wijkplannen.

Verder moeten de pagina's met actuele beleidskaders verder geactualiseerd worden en ontbreken er soms links. Zo wordt er nog melding gemaakt van de taalspiraal terwijl uw raad 3 februari het beleidskader basisvaardigheden 2023-2026 'Rotterdam Vaardig Verder, Beter in taal, rekenen en digitale vaardigheden' heeft vastgesteld.

Armoede, schulden en taal

Het nieuwe beleidskader armoede en schulden wordt nog voor de zomer verwacht en wordt op 30 augustus besproken in de commissie. Tegelijk met het beleidskader ontvangt u ook een eindrapportage van het actieplan geldzorgen dat eind maart 2023 is afgerond. Welke maatregelen van het actieplan geldzorgen na afronding eind maart zijn doorgezet of zijn stopgezet wordt niet vermeld. De meeste openstaande moties en toezeggingen over dit beleid worden bij de aanbidding van het beleidskader afgedaan.

In de collegebrief over de aanpak effecten inflatie en energiekosten wordt op basis van de monitor gemeld dat de genomen maatregelen effect hebben voor de inkomensgroepen die de hulp het hardst nodig hebben en dat de stijging van het aantal mensen dat beroep doet op de voedselbank stabiliseert.

Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat er een tegenvaller is van 6,7 miljoen op de schuldhelpverlening door toegenomen vraag. In de bestuurlijke hoofdlijnen staat dat er meer geld wordt uitgetrokken voor preventief schuldenbeleid.

Op webpagina 31 licht het college de financiële bijstellingen voor dit programma toe. U kunt hierover uw politiek oordeel geven. Opvallend is dat er formatie-uitbreiding is bij maatschappelijke ontwikkeling (onduidelijk waarvoor) terwijl er afbouw plaatsvindt van formatie rondom armoedebestrijding en schuldenaanpak om financiële ruimte te creëren. Ook opvallend is bij de bijstelling van het armoedefonds waarvoor in het coalitieakkoord nog 20 miljoen was vrijgemaakt.

In een tussenbericht over de motie Morkoç e.a. over Niet gaan schuiven met centen, steel niet van studenten' ([23bb002708](#)) is gemeld dat u in juni geïnformeerd zal worden over mogelijk scenario's waarop een eventueel restant van de beschikbare 3,2 miljoen euro besteed kan worden. Die informatie is er nog niet.

Voor de aanpak van laaggeletterdheid wordt meer geld vrijgemaakt terwijl ander taalambities worden bijgesteld.

Bij de acties uit de wijkplannen die niet zijn gehonoreerd staan veel acties in het kader van het armoedebeleid. Opvallend is dat vergelijkbare acties bij andere wijken wel gehonoreerd worden. Op 21 juni waren er meerdere sprekers over het armoedebeleid.

De Rekenkamer Rotterdam gaat in haar [rapport 'Targets tellen'](#) hoofdstuk 5 op pagina 26 in op college-target 5 schuldhelpverlening. De rekenkamer plaatst daarbij op pagina 48 een kanttekening met betrekking tot begindatum van de meting van de target (1 januari 2023). De rekenkamer adviseert de gemeenteraad om een toelichting voor de genoemde begindatum te vragen en eventueel de begindatum aan te laten passen naar een datum in of vlak voor de collegeperiode. Op die manier kan de raad goed zicht krijgen op de collegeprestaties in deze collegeperiode.

Samenleven en Inburgering

Het concept actieplan samenleven ([23bb004086](#)) is 15 juni aan de raad aangeboden. Op webpagina 31 van de voorjaarsnota worden de financiële bijstellingen toegelicht voor inburgering en samenleven. Over de financiële middelen die voor dit actieplan worden uitgetrokken staat nog niets in de voorjaarsnota. Dit staat wel in het concept actieplan (pagina 36), waarin het totaal aan begrote lasten afneemt van 7,1 miljoen in 2023 naar 5,8 miljoen in 2026.

Op webpagina 191 worden 4 actielijnen geschetst voor digitale inclusie waarmee beoogd wordt dat iedere Rotterdammer die dat wil digitaal mee kan doen. Op pagina 198 wordt gemeld dat daar in 2024 en 2025 2,5 miljoen per jaar voor vrij wordt gemaakt.

Onderwijs

In de overlegvergadering van 20 juni heeft u gesproken over de hoofdlijnen van het nieuwe onderwijsbeleid en de ambities voor het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. En voor de raad van 4 en 6 juli a.s. is een aantal moties hierover aangekondigd.

De aangekondigde voortgangsrapportage Onderwijshuisvesting (VIMIP) is nog niet ontvangen. Op webpagina 124 worden de financiële bijstellingen (om ruimte te creëren voor het nieuwe onderwijsbeleid toegelicht (o.a. bij burgerschap en leerlingenvervoer).

Op pagina 213 wordt de investering van 1,1 miljoen voor een haalbaarheidsonderzoek Cultuur en Campus nader toegelicht.

NPRZ

Een aparte paragraaf NPRZ ontbreekt in de voorjaarsnota. Hierdoor is er ook geen integraal overzicht van welke middelen in de meerjarenbegroting worden vrijgemaakt en welke middelen zijn binnengehaald bij het Rijk.

Werk en Inkomen

Het nieuwe beleidskader participatie ([23bb004048](#)) wordt 13 september in de commissie besproken. Daarin leest u meer in detail welke financiële keuzes het college maakt voor het participatiebeleid. In de bestuurlijke hoofdlijnen wordt ingezoomd op het Rotterdams Arbeidsmarkt Participatiefonds (RAP) waarvoor u recent ([23bb004235](#)) een voorstel heeft ontvangen.

Op webpagina 186 worden de financiële bijstellingen toegelicht, waaronder versoberingen op de begeleiding van jongeren en de aanpak menselijke maat en rechtmatigheid dienstverlening.

In de monitor werk en inkomen 1^e tertaal ([23bb004051](#)) wordt u meer in detail bijgepraat over de voortgang. Daarin spreekt het college op pagina 4 zorgen uit over het afnemende BUIG-budget. Of er inmiddels al vervolgstappen worden gezet

naar aanleiding van het bezwaar tegen het voorlopige BUIG-budget 2023 is niet bekend.

Speciale aandacht in de monitor WenI is er voor het themaonderzoek reisdreigingen, waarbij ook is gekeken naar verzwegen vermogen en vastgoed in het buitenland. Daarnaast is er aandacht voor een onderzoek van OBI naar de effectiviteit van de inzet van re-integratie instrumenten en een onderzoek over de impact van kwijtschelden van bijstandsvorderingen.

EU-arbeidsmigranten

Het nieuwe programma EU-arbeidsmigranten wordt pas na de zomer verwacht en besproken in de commissie.

Op webpagina 166 kunt u lezen dat er aanvullende financiering voor is geregeld. Waaraan dat besteed wordt zult u lezen in het nieuwe programma.

5. Financiële consequenties

Onder de kop financiën ([vanaf p 222 van de website](#)) treft u de balans, de grondslagen en het overzicht van baten en lasten.

Het totaal aan bijstellingen ten opzichte van de begroting 2023 telt op tot € 51 mln negatief. Dit wordt gedekt door een onttrekking aan de Algemene Reserve.

Bij de programma's vindt u een overzicht van de financiële tegenvallers en meevallers per programma in de 1^e vier maanden van 2023 en de financiële keuzes die worden gemaakt voor de meerjarenbegroting 2024-2027.

6. Overige relevante informatie

- [Begroting 2023](#)
- [Beleidsnota Investerings Rotterdam 2020](#)
- Monitor ICT-projecten okt 2022-jan 2023 ([23bb002061](#))

7. Verdere procedure

Op maandag 3 juli (uiterlijk 18.00 uur) komt de integrale veegbrief waarin het college reageert op niet openstaande vragen en toezeggingen die betrekking hebben op de concept Voorjaarsnota en 1^e herziening.

Op dinsdag 4 juli is de raadsbehandeling van de concept-Voorjaarsnota en op donderdag 6 juli zijn de stemmingen over moties en amendementen.